

Jaarverslag 2023

Over SER Overijssel

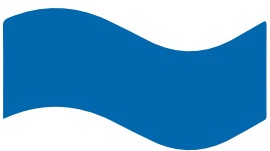
De Sociaal Economische Raad Overijssel is een onafhankelijk adviesorgaan van de provincie Overijssel. Het is ook een overlegorgaan van werknemers- en werkgeversvertegenwoordiging, aangevuld met onafhankelijke adviseurs. Samen brengen zij, op basis van onderlinge consensus, advies uit over onderwerpen op sociaaleconomisch terrein. Hiermee wil de SER Overijssel een bijdrage leveren aan een duurzame economische groei.

Contactgegevens

Ingrid Oonk, i.oonk@overijssel.nl

Suzanne Peeters, s.peeters@overijssel.nl

www.ser-overijssel.nl

Inhoud

Inleiding door de voorzitter	4
Hoofdstuk 1 Missie, doelstellingen en taken	6
Hoofdstuk 2 Werkwijze	7
Hoofdstuk 3 Adviestrajecten 2023	11
Hoofdstuk 4 Samenwerking	18
Hoofdstuk 5 Vooruitblik adviesthema's 2024	20
Hoofdstuk 6 Financiën	21
Bijlage 1: Samenstelling SER Overijssel in 2023	24
Bijlage 2: Overzicht vergaderingen SER Overijssel en commissies in 2023	25

Inleiding door de voorzitter

Het jaar 2023 was voor Nederland én de SER Overijssel een jaar van politieke dynamiek en personele veranderingen.

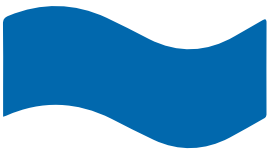
Op 1 april 2023 nam Aljona Wertheim-Davygora na 4 jaar afscheid als secretaris-directeur van de SER Overijssel vanwege een nieuwe functie in het HBO-onderwijs. In 2023 werd ook afscheid genomen van de werknemersleden Wilfred Beens (FNV) en Ed Korsman (CNV), de werkgeversleden Luc Lenferink (MKB Nederland), Raymond Strikker (VNO NCW Midden) en Ronald Knoll (MKB Nederland), alsmede de SER-adviseurs Mariska ten Heuw (arbeidsmarktregio's) en Ben Haarman (LTO Noord). De SER Overijssel is hen zeer erkentelijk voor hun enthousiasme, hun jarenlange inzet en hun inhoudelijke bijdrage aan uiteenlopende SER-adviezen op sociaaleconomisch vlak. Veel van de adviezen, waarbij zij betrokken waren, hadden een grote impact.

Leo Dubbeldam, die vijf jaar geleden ook al interim-secretaris van de SER Overijssel was, bleek wederom bereid te zijn om die rol op zich te nemen waardoor een soepele en naadloze overgang naar de nieuwe secretaris-directeur Ingrid Oonk mogelijk was. De wisseling van de wacht is meteen ook gebruikt om de SER Overijssel organisatorisch te versterken in de persoon van programmasecretaris Suzanne Peeters. Zij had daarvoor lange tijd bij de provincie Overijssel gewerkt. Daardoor is de kwetsbaarheid van de SER Overijssel in personele zin afgenomen, is de slagkracht vergroot en is de continuïteit verbeterd. Tijdens het proces van werving en selectie heeft de provincie Overijssel gewaardeerde HR-ondersteuning geleverd.

Gelukkig konden ook de overige vacatures binnen de SER Overijssel snel en goed worden ingevuld. Zo kon de SER Overijssel de werknemersleden Roland Logtmeijer (CNV) en Soumia Laoukili (FNV), de werkgeversleden Bianca Veneklaas (VNO-NCW Midden) en Joost Pleiter (MKB Nederland), alsmede de SER-adviseurs Rob de Geest (arbeidsmarktregio's) en Harold Zoet (LTO Noord) verwelkomen. Harold Zoet werd echter kort na zijn benoeming gedeputeerde van de provincie Gelderland, zodat de plek van LTO Noord weer vacant werd.

De landelijke verkiezingen voor Provinciale Staten op 15 maart 2023 zorgden voor een politieke aardverschuiving, waardoor er veel personele wisselingen binnen Provinciale Staten van Overijssel waren. De SER Overijssel stuurde een adviesbrief naar de (in)formateur in Overijssel. En Harry Webers en Ingrid Oonk hebben de (nieuwe) leden van Provinciale Staten geïnformeerd over de samenstelling, rol, taken en werkzaamheden van de SER Overijssel.

Gedeputeerde Eddy van Hijum, die jarenlang het bestuurlijke aanspreekpunt voor de SER Overijssel was, en de gedeputeerde Monique van Haaf, Roy de Witte en Bert Boerman vertrokken. Maar de gedeputeerden Tijs de Bree en Gert Harm ten Bolscher bleven lid van het College van Gedeputeerde Staten. Op 21 september maakte de SER Overijssel kennis met gedeputeerde Erwin Hoogland als het nieuwe bestuurlijke aanspreekpunt. En op 14 november 2023 was het jaarlijkse overleg met het College van Gedeputeerde Staten over de samenwerking, lopende adviestrajecten en nieuwe adviesaanvragen voor 2024. Tijdens dit overleg is geconstateerd dat de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking tussen de provincie Overijssel en de SER Overijssel mede dankzij de nieuwe werkwijze met adviescommissies en regulier bestuurlijk en ambtelijk overleg soepel en constructief verloopt.

Op 25 oktober 2023 bracht Kim Putters, voorzitter van de landelijke SER, een werkbezoek aan de Stadscampus De Kien in Deventer, waarbij het onderwerp toekomstbestendige werklocaties centraal stond.

In 2023 heeft de SER Overijssel gewerkt aan SER-adviezen over duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) in provinciaal beleid, duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid, vrijetijdslandschappen (recreatie en toerisme) in Overijssel én toekomstbestendige werklocaties.

Ook heeft de SER Overijssel - net als de andere regionale SER'en - inhoudelijke input geleverd voor de landelijke adviestrajecten 'Arbeidsmarktproblematiek (semi)publieke sectoren' en 'Groene transitie'. Tenslotte zijn de regionale SER'en in het najaar van 2023 gestart met een gezamenlijk adviestraject op het gebied van onbenut arbeidspotentieel.

De landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 22 november zorgden nogmaals voor een politieke aardverschuiving. De winnaars van deze verkiezingen zijn op dit moment nog steeds in gesprek en onderhandeling over (de mogelijkheden van) een nieuw kabinet. De SER Overijssel ziet de landelijke politieke ontwikkelingen met bovengemiddelde interesse tegemoet.

Harry Webers, voorzitter SER Overijssel, 2 februari 2024

Hoofdstuk 1 | Missie, doelstellingen en taken

1.1 | Missie

De Sociaal Economische Raad Overijssel, als onafhankelijk adviesorgaan van de provincie Overijssel en overlegorgaan van de werknemers- en werkgeversvertegenwoordiging en onafhankelijke adviseurs, adviseert over economie en arbeidsmarkt door te komen tot onderlinge consensus over onderwerpen op sociaaleconomisch terrein. De SER Overijssel streeft hierbij naar kwaliteit en draagvlak: hoge deskundigheid in combinatie met breed gedragen overeenstemming en draagvlak.

1.2 | Doelstellingen

De gezamenlijke uitgangspunten helpen om tot overeenstemming te komen over concrete keuzes in het sociaaleconomisch beleid. Daarbij wordt gestreefd om bij te dragen aan de volgende doelen:

- een evenwichtige economische groei, passend binnen het streven naar duurzame ontwikkeling;
- een zo groot mogelijke arbeidsparticipatie;
- een redelijke inkomensverdeling.

1.3 | Taken

De SER Overijssel heeft als taken:

- het gevraagd of ongevraagd uitbrengen van adviezen aan Gedeputeerde Staten van Overijssel met betrekking tot het door de provincie te voeren sociaaleconomisch beleid in de ruimste zin des woords;
- consultatie over de algemene lijnen van uitvoering van sociaaleconomische beleidsmaatregelen op provinciaal niveau;
- signalen over kansen en mogelijke bedreigingen op sociaaleconomisch gebied op te vangen, te duiden en om te zetten in constructieve aanzetten voor discussie en beleidsvorming;
- te reflecteren op wat er op de langere termijn op de provincie Overijssel afkomt, waar mogelijk perspectieven voor versterking en verbinding liggen en zodoende anticiperen op toekomstige vraagstukken;
- met dit alles van betekenis te zijn voor de sociaaleconomische ontwikkelingen in de provincie Overijssel.

Hoofdstuk 2 | Werkwijze

2.1 | Samenstelling

De SER Overijssel is een adviesorgaan waar de sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties) elkaar ontmoeten. De SER Overijssel bestaat uit 10 raadsleden, twee adviseurs en een onafhankelijke voorzitter. Het secretariaat ondersteunt de voorzitter en de raadsleden bij hun werk.

De SER-advisering daagt sociale partners uit om het algemeen belang uitgangspunt van hun streven en handelen te laten zijn. SER-adviezen volstaan niet met het weergeven van standpunten. De beleidsaanbevelingen worden onderbouwd met een analyse en argumenten. Daardoor is toetsbaar of het algemeen belang, de brede welvaart, door de aanbevelingen wordt gediend.

Werknemers- en werkgeversdelegaties bepalen zelf hoe zij de invulling van het lidmaatschap bij de SER Overijssel zien. Er zit veel expertise in de organisaties; de leden proberen zo goed mogelijk deze expertise beschikbaar te krijgen voor de adviestrajecten.

Van de tien raadsleden hebben er vijf zitting namens de werkgeversorganisaties: drie namens VNO-NCW Midden en twee namens MKB Nederland. De werknemersorganisaties vaardigen vijf raadsleden af: drie namens FNV en twee namens CNV. De derde groep zijn de adviseurs vanuit de arbeidsmarktregio's en LTO Noord.

SER Overijssel Raad - april 2023

De rol van de voorzitter, secretaris-directeur en programmasecretaris is het functioneren van de raad te faciliteren.

In de loop van 2023 vonden chronologisch de volgende personele wisselingen plaats:

- Ed Korsman is gestopt als lid CNV;
- Wilfred Beens is gestopt als lid FNV;
- Luc Lenferink is gestopt als lid MKB Nederland
- Raymond Strikker is gestopt als lid VNO NCW Midden
- Mariska ten Heuw is gestopt als arbeidsmarktregio-adviseur;
- Ronald Knoll is gestopt als lid namens MKB Nederland regio Zwolle;
- Ben Haarman is gestopt als adviseur namens LTO Noord;
- Aljona Wertheim-Davygory is gestopt als secretaris-directeur;
- Suzanne Peeters is gestart als programmasecretaris;
- Ingrid Oonk is gestart als secretaris-directeur;
- Joost Pleiter is gestart als lid MKB Nederland;
- Soumia Laouikili is gestart als lid namens FNV.

Afscheid van Aljona Wertheim-Davygory na ruim vier jaar dienstverband als secretaris-directeur.

2.2 | Uitbrengen van adviezen

De belangrijkste taak van de SER Overijssel is het opstellen en uitbrengen van adviezen over onderwerpen die van invloed zijn op de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van Overijssel. De raad brengt zowel gevraagd als ongevraagd adviezen uit. Er wordt naar gestreefd om binnen de raad consensus te bereiken. De SER Overijssel komt gemiddeld zes keer per jaar plenair bij elkaar.

Bij het opstellen van adviezen worden in beginsel adviescommissies samengesteld. De adviescommissies worden samengesteld uit de werkgevers- en werknemersvertegenwoordiging en waar nodig één of meer interne of externe adviseur(s). Het voorzitterschap van de commissies wordt door de voorzitter van de SER Overijssel ingevuld, de secretaris-directeur en programmasecretaris ondersteunen alle adviescommissies. In dit kader organiseert de SER Overijssel expertmeetings en bijeenkomsten om de uitwisseling van informatie over Overijssels sociaaleconomisch beleid te stimuleren. Hiervoor nodigt de raad experts, ervaringsdeskundigen en stakeholders actief uit. Er is in 2023 een expertmeeting geweest over de aanpak van toekomstbestendige werklocaties: Elk bedrijventerrein telt!

Op 21 september 2023 schoof gedeputeerde Erwin Hoogland, die de SER Overijssel in portefeuille heeft, aan bij de plenaire SER vergadering. Op 14 november 2023 had de voltallige SER Overijssel een ontmoetingslunch met de leden van Gedeputeerde Staten en de directie van de provincie Overijssel. Bij het aanbieden van de conceptadviezen worden gesprekken georganiseerd met de verantwoordelijke (vak)gedeputeerden voordat het definitieve advies aan het college van GS wordt aangeboden.

SER Overijssel-leden brengen deskundigheid in: de adviseurs vanuit hun vakgebied, de sociale partners vanuit de dagelijkse praktijk in de bedrijven. Gebundeld in de SER Overijssel levert dat een waardevolle bron van kennis op. De SER-advisering daagt sociale partners uit om het algemeen belang uitgangspunt van hun streven en handelen te laten zijn. Een ander kenmerk van de SER Overijssel-adviezen is de aansluiting bij de advisering van de landelijke SER en andere regionale SER'en. Dit zorgt voor een goede basis voor de advisering van de SER Overijssel. Aangezien er veel expertise bij de SER Nederland beschikbaar is, biedt het mogelijkheden voor de regionale SER'en om daar gebruik van te maken bij de regionale advisering.

2.3 | Afstemming met verschillende organisaties

De expertise en de ervaringen van de SER-leden zijn het uitgangspunt in de adviezen. De SER Overijssel vindt het belangrijk om naast deze expertise ook de expertise van andere organisaties te gebruiken in de adviezen. De provincie Overijssel onderhoudt contacten met verschillende organisaties bij haar beleidsontwikkeling en -uitvoering. De SER Overijssel vindt het gewenst om afstemming te hebben en waar van belang samen te werken met deze organisaties. Elke organisatie heeft haar eigen specifieke meerwaarde. De afstemming en eventuele samenwerking is vooral zinvol om bijvoorbeeld dubbel werk te voorkomen en biedt tegelijkertijd ruimte om de specifieke rol van de SER Overijssel in te vullen.

Voorbeelden van de hiervoor bedoelde organisaties zijn:

- Trendbureau Overijssel;
- Economic boards regio Zwolle, regio Twente en regio Stedendriehoek;
- Team Onderzoek en Advies van de provincie Overijssel;
- Oost NL;
- Onderwijsinstellingen (mbo-instellingen, Windesheim, Saxion, Universiteit Twente);
- Kennisinstellingen en -loketten (Kennispoort Zwolle, NovelT);
- Branche- en belangenorganisaties, maatschappelijke organisaties, Leerwerkloket.

2.4 | Aandacht voor communicatie

In de afgelopen periode had de SER Overijssel extra aandacht voor de communicatie over haar werkzaamheden en de uitgebrachte adviezen. De algemene communicatie verloopt via de website www.ser-overijssel.nl. Via bijzondere momenten/bijeenkomsten, persberichten en sociale media (LinkedIn) worden de activiteiten van de SER met een breed publiek gedeeld. Ook aan de toegankelijkheid en uitstraling van de rapporten, hebben we aandacht besteed in 2024.

De voorzitter, leden en de directie/secretariaat van de SER Overijssel nemen deel aan bijeenkomsten, symposia en congressen die relevant zijn voor de adviestrajecten waaraan wordt gewerkt, of die voorzien zijn.

Bijeenkomst familiebedrijf Eleq in Steenwijk – november 2023

Hoofdstuk 3 | Adviestrajecten 2023

In 2023 werd gewerkt aan de volgende adviestrajecten:

1. Briefadvies Duurzame ontwikkelingsdoelen SDG's als afwegingskader voor nieuw beleid
2. Duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid
3. Aanpak toekomstbestendige werklocaties: Elk bedrijventerrein telt!
4. Vrijtijdseconomie: Geef recreatie en toerisme in Overijssel de plek die het verdient!
5. On(der)benut arbeidspotentieel (ongekend talent)
6. Groene transitie en arbeidsmarkt

1. Briefadvies Duurzame ontwikkelingsdoelen SDG's als afwegingskader voor nieuw beleid

In het voorjaar 2022 stuurde de SER Overijssel een briefadvies naar het college van GS over het onderwerp brede welvaart/ duurzame ontwikkelingsdoelen. In dat briefadvies is aangekondigd samen met de provincie na te denken over de invulling van duurzame ontwikkelingsdoelen voor de provincie Overijssel. Dit heeft geleid tot dit briefadvies.

Aanbieding briefadvies aan gedeputeerde

Op 24 maart 2023 is het briefadvies van de SER Overijssel 'Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) als afwegingskader voor nieuw beleid' aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Samenvatting briefadvies

Het gebruik van SDG's kan een instrument bieden om afwegingen tussen maatschappelijke opgaven inzichtelijk te maken voor politieke besluitvorming. De SER Overijssel is van mening dat het nu het momentum is om te gaan werken met SDG's in het nieuwe coalitieprogramma. Gelet op bovenstaande adviseert de SER Overijssel om concreet aan de slag te gaan met de volgende SDG's:

- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn
- SDG 8: Eerlijk werk en economische groei
- SDG 10: Ongelijkheid verminderen
- SDG 13: Klimaatactie
- SDG 17: Partnerschap om doelstellingen te behalen

De keuze voor deze SDG's betekent niet dat de SER Overijssel tegen andere SDG's is, maar men zal een start moeten maken en dan zijn deze SDG's volgens de SER Overijssel een goede aanzet.

Adviescommissie

De adviescommissie vanuit de SER Overijssel bestond uit de volgende personen:

- Monique Daamen (FNV);
- Paul Braakhuis (MKB Nederland);
- Lubbert Schenk (CNV)
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

2. Adviestraject Duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid

In het SER-advies Duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid worden de urgenties op de arbeidsmarkt geschetst. Centraal daarin staat de problematiek van de personeelskrapte. Dit vraagt volgens de SER Overijssel komende jaren om een samenhangende aanpak van alle partijen, ook van de provincie. De concrete voorstellen zijn in het kort:

- Lobby richting rijk;
- Richt een provinciale denk- en doe coalitie op;
- Aanpak onbenut arbeidspotentieel.

Adviescommissie

De adviescommissie vanuit de SER Overijssel bestond uit de volgende personen:

- Clazinus Netjes (VNO-NCW Midden);
- Arjen Vels (VNO-NCW Midden)
- Wilfred Beens (FNV);
- Lubbert Schenk (CNV);
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

Harry Webers overhandigt het advies Duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid aan gedeputeerde Tijs de Bree (12 juni 2023)

Duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid

Actieve rol van de provincie gevraagd

Concrete voorstellen				
<p>Lobby richting rijk:</p> <p>Spreek het rijk concreet aan op zaken die de regio direct kunnen helpen in de crisisaanpak voor de korte en langere termijn.</p> <p>→</p>	<p>Stuur sterker op uitvoerbaarheid en het aanpassen van complexe wet- en regelgeving. Ruim blokkades op aan de onderkant van de arbeidsmarkt, zodat het aantrekkelijker wordt om vanuit een uitkeringssituatie te gaan werken.</p>	<p>Pas wet- en regelgeving zodanig aan dat het voor deeltijders aantrekkelijker wordt om meer uren te gaan werken.</p> 	<p>Faciliteer arbeidsmarkt-regio's ruimhartiger met het beschikbaar stellen van loopbaanadvies centra als de nieuwe regionale arbeidsmarkt-infrastructuur nog tekort komt.</p>	<p>Help regio's met een strategisch arbeidsmigratie-beleid voor de langere termijn, op basis van het beeld van tekorten in sectoren. Zorg voor verruiming van de kennismigranten regeling voor goed opgeleide vakmensen die niet onder die regeling vallen.</p>
<p>Provinciale denk- en doe coalitie</p> <p>'Aanpak arbeidstekorten'</p> <p>→</p> 	<p>Stel op provinciaal initiatief samen met arbeidsmarktregio's, onderwijs, werkgevers en vakbonden een provinciale denk- en doe coalitie in.</p> <p>Daarbij gaat het om een samenhangende aanpak voor zowel de korte als langere termijn.</p> <p>Dit sluit aan bij de voorstellen in dit advies om te komen tot een "nieuwe maatschappelijke denk- en doe-coalitie op provinciaal niveau".</p>	<p>Elementen kunnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een sector overstijgende benadering (vanuit 'brede welvaart'); • Ondersteuning van vernieuwing van de arbeidsmarktinfrastructuur omwille van een effectievere aanpak van de arbeidstekorten; • Gericht arbeidsmigratiebeleid in combinatie met huisvesting (in lijn met het advies Roemer); • Het faciliteren en ondersteunen van innovatieve initiatieven in de regio waar onderwijs in samenwerking met het bedrijfsleven nieuwe manieren toepast om vakmanschap te ontwikkelen; • Optimalisatie van de infrastructuur voor leven lang ontwikkelen (stroomlijnen en professionaliseren); Steun de arbeidsmarktregio's hierin. 		
<p>Een provinciaal initiatief gericht op grotere inzet van onbenut arbeidspotentieel.</p> <p>→</p>	<p>In dit kader wordt verwezen naar één van de aanbevelingen in het al aangehaalde advies van de landelijke SER over "Waardevol werk: publieke dienstverlening onder druk".</p> <p>SER Overijssel komt nog met nadere voorstellen voor een dergelijke specifieke aanpak. Dit wordt op korte termijn uitgewerkt samen met de landelijke SER en de regionale SER'en.</p>			

Advies SER Overijssel juni 2023

Samenvatting adviesrapport Duurzaam en effectief arbeidsmarktbeleid

3. Aanpak Toekomstbestendige werklocaties: Elk bedrijventerrein telt!

Op verzoek van het college van Gedeputeerde Staten is de SER Overijssel een adviestraject gestart over toekomstbestendige werklocaties in Overijssel. Dit traject is uitgevoerd in 2023 en afgerond in januari 2024.

Transities in het ruimtelijk domein hebben impact op sociaaleconomische omstandigheden. Zo ook op de werklocaties in Overijssel. Enerzijds zijn de werklocaties een fysieke landingsplek voor onze provinciale economie. Het is daarbij een belangrijke factor voor het vestigingsklimaat, waarbij we met elkaar de locaties aantrekkelijk willen houden en maken voor onze bestaande en nieuw te vestigen ondernemers. Anderzijds zien we dat voor de maatschappelijke transities naar dezelfde werklocaties wordt gekeken en we met elkaar al de nodige stappen zetten.

Er is voor het advies in beginsel gekeken naar de volgende vragen:

- Hoe houden we de werklocaties aantrekkelijk om er te ondernemen (vestigingsmilieu) én om er te werken (aantrekkelijke werkomgeving)? Wat voor type aanpak wordt gevraagd komende jaren?
- Hoe is de relatie tussen de werklocaties en de grote transitieopgaven? Zijn we op de goede weg, wat zijn de push en pull factoren?
- Hoe gaan we de toekomstbestendige werklocaties daadwerkelijk realiseren en wat is daarbij de rol van de ondernemerscollectieven en de werknemersorganisaties? Hoe kunnen we dat vernieuwend organiseren?

Werkbezoek van Kim Putters (SER Nederland) over toekomstbestendige werklocaties

Adviescommissie

De adviescommissie vanuit de SER Overijssel bestond uit de volgende personen:

- Paul Braakhuis (MKB Nederland);
- Roland Logtmeijer (CNV);
- Arjen Vels (VNO-NCW Midden);
- Ingrid Oonk (secretaris-directeur);
- Suzanne Peeters (programmasecretaris);
- Harry Webers (voorzitter);

Expertmeeting Toekomstbestendige werklocaties - oktober 2023

4. Vrijtijdseconomie: Geef recreatie en toerisme in Overijssel de plek die het verdient!

Op verzoek van Gedeputeerde Staten heeft de SER Overijssel advies uitgebracht over het provinciaal beleid voor recreatie en toerisme. Centraal in het advies staat het pleidooi om recreatie en toerisme in Overijssel de plek te geven die het verdient. Zowel fysiek, als in aandacht en betrokkenheid.

Waarbij recreatie wordt beschouwd als een voorwaarde voor brede welvaart en toerisme als een economische sector van belang, die werk en inkomen biedt aan een breed palet van inwoners in Overijssel. Waarbij wordt geanticipeerd op ontwikkelingen, als de groeiende vraag, de veranderende behoefte en waarbij spreiding steeds belangrijker wordt om het draagvlak te behouden. Waar familiebedrijven zich blijven onderscheiden door gastvrijheid, kwaliteit, samenwerking, gemeenschapszin en toegevoegde waarde, zodat ook de leefbaarheid in de kleine kernen en op het platteland behouden blijft.

Waar de (be)leefomgeving al begint bij de voordeur. En waar aandacht is voor placemaking: het aanwenden van lokale kennis, creativiteit en middelen, met als doel om plekken te ontwerpen die bijdragen aan de identiteit en het welbevinden van lokale gemeenschappen. Waarin het gezamenlijk verhaal voor Overijssel wordt opgebouwd uit de deelverhalen van de regio's, die elk hun eigen karakter hebben.

Waar recreatie en toerisme al aan de voorkant van ruimtelijke (gebieds)processen wordt meegenomen, koppelkansen worden benut en $1 + 1 = 1$. Waarbij bottum-up wordt gewerkt en wordt geïnvesteerd in PPS constructies. Waar experimenteeruimte is voor ondernemers, buiten de bestaande kaders. En waarbij de provincie Overijssel een actieve schakel- en regierol vervult

binnen de triple helix structuur, die nodig is om de benodigde resultaten op dit beleidsterrein te behalen.

Het advies van de SER Overijssel is tot stand gekomen op basis van de inbreng van uiteenlopende organisaties en personen, die zich bezighouden met de vrijetijdseconomie in Overijssel.'

Overhandiging adviesrapport 'Geef recreatie en toerisme in Overijssel de plek die het verdient!' aan gedeputeerde Erwin Hoogland

Adviescommissie

De adviescommissie vanuit de SER Overijssel bestond uit de volgende personen:

- Bianca Veneklaas (VNO-NCW Midden);
- Roland Logtmeijer (CNV);
- Clazinus Netjes (VNO-NCW Midden);
- Ingrid Oonk (secretaris-directeur);
- Suzanne Peeters (programmasecretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

HISWA RECRON Menu

SER recreatie en toerisme in Overijssel de plek die het verdient!

28 december 2023

De SER Overijssel heeft 2023 afgesloten met het advies "Geef recreatie en toerisme in Overijssel de plek die het verdient!". Voorzitter Harry Webers overhandigde het rapport aan gedeputeerde Erwin Hoogland. Bij de overhandiging waren de commissieleden Bianca Veneklaas (en recreatieondernemer) en Roland Logtmeijer aanwezig en de secretaris-directeur Ingrid Oonk.

Het advies van SER Overijssel vinden we na publicatie ook terug in de media, zoals in huis-aan-huisbladen en op de website van Hiswa Recron.

5. On(der)benut arbeidspotentieel

De krapte op de arbeidsmarkt neemt steeds grotere vormen aan. Dat geldt voor vrijwel alle sectoren, of het nu de semipublieke dienstverlening betreft of de marktsector.

Deze krapte is bepaald geen tijdelijk probleem. De demografische transitie – de dubbele vergrijzing – zorgt ervoor dat we meer moeten doen met minder mensen.

De term die in relatie tot de krapte vaak opduikt, is het zogenaamd onbenut arbeidspotentieel.

Om meer inzicht te krijgen in de mogelijke belemmeringen voor werk van het onbenut arbeidspotentieel, is het nodig om goed in te zoomen op wat hieronder precies wordt verstaan.

De SER Noord Nederland heeft de andere regionale SER'en gevraagd om samen een analyse uit te laten voeren naar het onbenut arbeidspotentieel om zo aanknopingspunten voor beleid te kunnen genereren.

Gezien het belang van het onderwerp, ook voor onze provincie, heeft de SER Overijssel besloten om aan te haken bij dit traject. Dit traject start in het voorjaar 2024.

Adviescommissie

- Rob de Geest (Arbeidsmarktregio's);
- Clazinus Netjes (VNO-NCW Midden);
- Lubbert Schenk (CNV);
- Ingrid Oonk (secretaris-directeur);
- Suzanne Peeters (programmasecretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

6. Groene transitie en arbeidsmarkt

De bewindslieden van LNV en I&W hebben de landelijke SER om advies gevraagd over een aantrekkelijke en toekomstbestendige arbeidsmarkt in groene sectoren (o.a. landbouw, voedsel, natuur en water). Dit in het licht van samenlopende transitie en opgaven.

Vanuit de landelijke SER zijn de regionale SER'en benaderd met de vraag, of zij deel willen nemen aan de Commissie Groene Transitie en Arbeidsmarkt.

Gezien het belang van het onderwerp voor onze regio, heeft de SER Overijssel ingestemd met het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan het traject, tezamen met de andere regionale SER'en.

Deze bijdrage is in de afgelopen maanden geleverd door de SER Overijssel. Naar verwachting wordt het traject afgerond en het advies opgeleverd in de eerste helft van 2024.

Adviescommissie

- Clazinus Netjes (VNO-NCW Midden);
- Coby Adema (FNV);
- Joost Pleiter (MKB Nederland);
- Ingrid Oonk (secretaris-directeur);
- Harry Webers (voorzitter).

Hoofdstuk 4 | Samenwerking

4.1 | Ontwikkelingen bij de regionale SER'en en landelijke SER

We hebben in 2023 actief overleg gevoerd met de landelijke en regionale SER'en. Daarin zijn de werkbezoeken van Kim Putters aan de SER regio's voorbesproken en heeft afstemming plaatsgevonden over het landelijke adviestraject Groene Transitie en Arbeidsmarkt.

De lopende adviestrajecten zijn met elkaar gedeeld. Verder zijn de contouren bepaald voor het gezamenlijke adviestraject van de regionale SER'en over on(der)benut arbeidspotentieel, waarmee we in 2024 aan de slag willen.

4.2 | Provinciale Statenverkiezingen

Op 15 maart 2023 hebben de Provinciale Statenverkiezingen plaatsgevonden. Zoals gebruikelijk heeft de SER Overijssel een adviesbrief voor de formateur als input voor het Coalitieakkoord 2023-2026 aangeleverd. De SER Overijssel heeft zich gepresenteerd aan de nieuwe leden van Provinciale Staten op 14 juni 2023.

Introductie SER Overijssel in kennismakingsbijeenkomst van Provinciale Staten

4.3 | Afstemming met partners

In 2023 is afstemming geweest met de samenwerkingspartners van de SER Overijssel. Met de partners werden de agenda's uitgewisseld. Er zijn afstemmingsoverleggen geweest met de voorzitters en secretarissen van de Economic Board regio Zwolle en Twenteboard. Het overleg met regio Stedendriehoek vindt in het voorjaar van 2024 plaats. De secretaris-directeur en programmasecretaris hebben kennismakingsgesprekken gehad met onder andere het Trendbureau, VNO-NCW en Oost NL.

4.4 | Ambtelijk overleg

Naast het bestuurlijk overleg is er in 2023 via de secretaris-directeur regelmatig ambtelijk overleg geweest met de provincie Overijssel. In het bijzonder met Cees Dijkhuizen, adviseur regionaal economisch beleid en regulier contactpersoon voor de SER namens de provincie.

4.5 | Bestuurlijk overleg

Op 21 september 2023 sprak de SER Overijssel met gedeputeerde Erwin Hoogland.

Op 14 november 2023 vond een jaarlijkse ontmoeting plaats tussen een delegatie van de leden van de SER Overijssel en de leden van het college van Gedeputeerde Staten en de directie van de provincie Overijssel.

De SER Overijssel geeft prioriteiten aan de gevraagde adviezen vanuit GS. Daarnaast komen er voorstellen vanuit de leden en adviseurs voor adviezen.

Eerste kennismaking van gedeputeerde Erwin Hoogland met de SER Overijssel

Hoofdstuk 5 | Vooruitblik adviesthema's 2024

Het college van GS heeft op basis van een ambtelijke uitvraag de volgende adviesonderwerpen voor 2024 voorgesteld:

5.1 | Investeringsvoorstel economie

Op basis van het coalitieakkoord volgt een investeringsvoorstel aan Provinciale Staten (PS) in mei 2024 over het onderdeel 'Onze economie'. Onderdelen daarvan zijn de regionale economie, werklocaties en de agenda voor menselijk kapitaal. De SER Overijssel brengt advies uit over de incidentele inzet van 28 miljoen door de provincie Overijssel op de thema's:

1. Innovatie en digitalisering
2. Internationalisering
3. Arbeidsmarkt
4. Circulair
5. Toekomstbestendige werklocaties
6. Start-ups en scale-ups
7. Familiebedrijven

5.2 | Vakmanschap

Vanuit de vakbonden is de suggestie gedaan in 2024 een SER Overijssel-advies over het thema vakmanschap op te stellen. Dit is een centraal thema in het coalitieakkoord 'Schouder aan schouder 2023-2027'. GS heeft besloten dat dit een gevraagd advies wordt. De SER Overijssel ontvangt vanuit GS nog specifieke vragen ten behoeve van het advies.

5.3 | Onderbenut arbeidspotentieel en Groene transitie

Daarnaast lopen de adviestrajecten On(der)benut arbeidspotentieel en Groene transitie en arbeidsmarkt nog door in 2024.

Hoofdstuk 6 | Financiën

Hieronder treft u de jaarrekening 2023 aan van de SER Overijssel. De jaarrekening 2023 wordt vergeleken met de jaarrekening 2022 om de verschillen aan te geven.

Jaarcijfers 2023 SER Overijssel	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
LASTEN			
Salariskosten secretaris-directeur en programmasecretaris	€ 118.718,00	€ 105.219,00	€ 112.823,00
Overheadkosten: huisvesting, overige	€ 35.616,00	€ 31.565,70	€ 33.847,00
Subtotaal Personele kosten/Overhead	€ 154.334,00	€ 136.784,70	€ 146.670,00
Inhuur interim secretaris	€ -	€ 13.010,20	€ -
Inhuur administratieve ondersteuning	€ 27.075,00	€ -	€ 21.215,00
Subtotaal inhuur	€ 27.075,00	€ 13.010,20	€ 21.215,00
Vacatiegelden leden en vergoeding voorzitter	€ 35.000,00	€ 30.339,57	€ 30.197,00
Abonnementen en kantoorkosten	€ 3.000,00	€ 1.770,00	€ 1.130,00
Vergaderkosten, communicatie, opleidingen en congressen	€ 15.500,00	€ 3.693,79	€ 4.087,00
Externe deskundigheid	€ 20.000,00	€ 1.620,00	€ 7.860,00
Subtotaal Programmakosten	€ 73.500,00	€ 37.423,36	€ 43.274,00
Totale lasten	€ 254.909,00	€ 187.218,26	€ 211.159,00
BATEN			
Bijdrage SER Nederland	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Incidentele bijdrage Provincie Overijssel (inhuur administratieve ondersteuning)	€ 27.075,00	€ -	€ -
Bijdrage Provincie Overijssel	€ 127.834,00	€ 91.211,32	€ 111.160,00
Totale baten	€ 254.909,00	€ 191.211,32	€ 211.160,00

Opgesteld op 5 februari 2024 door junior adviseur Planning & Control en unitcontroller Bestuurs- en Concernzaken provincie Overijssel. Op deze cijfers is geen accountantscontrole toegepast.

Bijzonderheden

De provincie Overijssel heeft in 2023 € 91.211,32 bijgedragen aan de SER Overijssel. Er is in 2023 minder uitgegeven dan begroot. De personeelskosten van 2023 liggen beduidend lager (€ 31.614,10 minder) ten opzichte van de begroting. Dit komt door een personele wisseling van de wacht in 2023. Vanaf mei/juni 2023 is gestart met een directieteam (directeur-secretaris en programmasecretaris) in plaats van 1 secretaris-directeur en inhuur van ondersteuning. De post externe deskundigheid is lager uitgevallen, omdat in 2023 is samengewerkt met lectoren van Hogescholen, die hun inzet niet of minimaal bij de SER Overijssel in rekening hebben gebracht. De overheadkosten bedragen 30% van de salariskosten.

Bijlagen

Bijlage 1: Samenstelling SER Overijssel in 2023

Onafhankelijke voorzitter

Harry Webers

Werkgeversgeleding

Arjen Vels		VNO-NCW Midden, ook vicevoorzitter
Clazinus Netjes		VNO-NCW Midden
Paul Braakhuis		MKB Nederland
Bianca Veneklaas		VNO-NCW Midden
Joost Pleiter	vanaf maart 2023	MKB Nederland

Werknemersgeleding

Coby Adema		FNV, ook vicevoorzitter
Monique Daamen		FNV
Soumia Laouikili		FNV
Lubbert Schenk		CNV
Roland Logtmeijer		CNV

Adviseurs in de SER Overijssel

Ben Haarman	tot april 2023	LTO Noord
Harold Zoet	vanaf april tot juni 2023	LTO Noord
Rob de Geest		Arbeidsmarktregio's

Daarnaast waren nog de volgende adviseurs verbonden aan de SER Overijssel via vooroverleg

Hans Bakker		MKB Nederland
Karel Heijink		VNO-NCW Midden

Secretaris-directeur

Aljona Wertheim-Davygora	tot maart 2023	
Leo Dubbeldam	maart – juni 2023	Interim
Ingrid Oonk	vanaf juni 2023	

Programmasecretaris

Suzanne Peeters	vanaf mei 2023	
-----------------	----------------	--

Relatie met de provincie Overijssel

Beleidsadviseur account SER Overijssel

Cees Dijkhuizen

Portefeuillehouder SER Overijssel namens GS

Eddy van Hijum	tot 12 juli 2023	
Erwin Hoogland	vanaf 12 juli 2023	

Bijlage 2: Overzicht vergaderingen SER Overijssel en commissies in 2023

De **plenaire vergaderingen** van de SER Overijssel vonden plaats op 2 februari, 21 maart, 20 april, 6 juli, 21 september en 23 november 2023.

De **adviescommissie Tekorten op de arbeidsmarkt** vergaderde op 24 januari en op 3 maart (met het Trendbureau Overijssel). Op 30 maart vond overleg plaats met gedeputeerde Tijs de Bree. Op 12 juni 2023 is het advies overhandigd door voorzitter Harry Webers aan Tijs de Bree.

De **adviescommissie Brede welvaart** vergaderde op 25 januari en had op 8 maart 2023 een gesprek met gedeputeerde Eddy van Hijum.

Op 9 maart 2023 vond er een gesprek plaats tussen de **adviescommissie Platteland Vitaal** en gedeputeerde Roy de Witte, over de GS reactie op het advies.

De **adviescommissie Cultuur en economie** voerde op 16 maart 2023 een gesprek met gedeputeerde Roy de Witte en Justin Daems over de reactie van GS op het advies.

De **adviescommissie Vrijtijdseconomie** voerde op 16 maart een startgesprek met gedeputeerde Roy de Witte en Hans de Haan. Op 3 april, 10 mei, 22 mei, 11 september, 6 november, 23 november vonden de commissievergaderingen plaats. Het advies is besproken met gedeputeerde Erwin Hoogland en Hans de Haan op 21 december 2023.

De **adviescommissie Toekomstbestendige werklocaties** had op 24 april een gesprek met gedeputeerde Eddy van Hijum. De commissievergaderingen vonden plaats op 29 juni, 20 juli en 14 september. Op 20 oktober vond de expertmeeting plaats, op 25 oktober stond het werkbezoek van Kim Putters, voorzitter van SER NL, in het teken van de Toekomstbestendige werklocaties. De adviescommissie vergaderde verder op 13 november en 7 december. Op 21 december 2023 is het conceptadvies besproken met gedeputeerde Erwin Hoogland en Jolanda Walman.

Op 12 september vond een commissievergadering plaats over het landelijke adviestraject **Groenblauwe transitie en arbeidsmarkt**, waarvoor de regionale SER'en input leveren.

Op 28 september vond in Zwolle een overleg plaats over een mogelijk gezamenlijk advies over **On(der)benut arbeidspotentieel**, waarbij de secretarissen van SER Overijssel, SER Noord Nederland en SER Brabant aanwezig waren en een afgevaardigde namens de SER Nederland.

www.ser-overijssel.nl
